

Kur'an'ın anlamada temel ilkeler (4)

Çarpamba, 03 Aralık 2008

D) KURAN-I KERİM'E GÖSTERİLEN YANLIŞ SAYGI ANLAYIŞI

Kuran-ı Kerim'i yücelteceğiz diye onda bütün ilimlerin saklı olduğu olduğu iddiasıyla bir yandan onun gönderilip amacı geri plana itiliyor. Öbür yandan da onu anlayalım denildiğinde onu anlamak için hadis, nüzul sebebi, sarf, nahiv vb., engeller diziliyor. Bu nedenle Kuran-ı Kerim'in konumunu tespit kullandığımız açıyından büyük önem arz ediyor.

Kuran'ı yüceltmek adına onun sayısız anlamlara sahip olduğu olduğu iddiasıyla, onu akla hitap etmediği gibi iddialarla insanlar Kuran'dan uzak tutuluyor. Anlamak için anlayacağına inanmak gerekir. Kuran, anlamamız için kolaylaştırılmış olmasıyla yüce bir kitaptır. Zaten bir kitabın anlaşılmasında onun kalitesizliğini gösterir. Bununla birlikte bilgili bir insanın rehberliğinde Kuran-ı Kerim okunmazsa yanlış anlama ortaya çıkmaz mı? Evet özellikle insan hedef ve kişisel malzemesinin düzeyini bilmezse böyle olur. Fakat anlamaya çalışmamak okuyucu ve ümmeti için daha büyük bir kayıptır. Doğru anlama faaliyeti sırasında yaptığınız yanlışı telafi edilebilir ancak anlama çabasında olmaksızın geçirilen zamanın telafisi yoktur. Aksine Kuran, ipitme, görme organlarını dinlemek, görmek ve anlamak için kullanmayanlar hayvanlardan daha kötüdür diyor: "Onların kalpleri vardır anlamazlar. Gözleri vardır görmezler. Kulakları vardır ipitmezler. Şey gibidirler. Hatta daha da sapık. Onlar uyarıları kale almıyorlar. (Araf 7/179). Tamam kafirlerden bahsediyor ama bu kafirlerden bu münafıklardan der ve kendi üzerimize almazsak Kuran'ın birçok ayetini geçmişi olmaz mıyız? Kafirleri uyaran ayetler aynı zamanda bizim de kendimize çeki düzen vermemiz yolunda direktifler değil mi? Maalesef günümüzde Kuran-ı Kerimi yücelteceğiz diye, onu yüksek bir yerde asılı tutuyoruz. Bunu apanlarımız da onun önüne öyle engeller koyuyorlar ki adeta insan çarpılacağına inanıyor. Bu nedenle Kuran'a saygının boyutlarını belirlemek fevkalade önemli haizdir. Müslim'de bir hadis var. O hadis-i şerife göre Resulullah (sav)'e İbn Ömer'e yolculuk sırasında yanına Kuran'ı almamasını tavsiye ediyor. Gerekçe olarak da dumanın eline geçmesinden çekindiğini söylüyor. Anlatıyor ki sahabe Kuran ile oldukça samimiydi. Devenin üstünde giderken de yüklerinin içinde Kuran-ı Kerimi taşıyorlardı. Kuran'ın yüceltinin yanında niteliği vurgulanmalıdır. Yoksa Kuran-ı Kerimi yücelteceğiz kaygısıyla kulluk konusundaki rehber ile kullar arasındaki mesafe açılabilir. Osman Bey ile ilgili anlatılanlar doğru ise o bir gün konuk edildiği evde, ki o ev kayınpederi olan bilginin evidir ve ancak o evde bulunan bir Kuran'la, aynı odada yatmaya mecburdur. Biçare duvarda asılı Kuran'ı görünce sabaha kadar uyumamıştır. Niçin, çünkü Kuran'a karşı saygılıdır. Onun bulunduğu odada uyumaktan utanmıştır. Kuran'ı açık okusaydı, bu Kuran'ı gönderenin ondan böyle bir talepte bulunduğunu görecekti: "Allah'ın vahyini okuyanlar, namazlarında dikkatli ve devamlı olanlar ve kendilerine verdiğimiz rızktan gizli açık başkaları için harcayanlar: işte ancak bunlar hiç kesintiye uğramayacak bir kazanç umabilirler. Allah, onların hak ettiği karşılığı eksiksiz verir ve onu lütfuyla daha da artırır. Allah, pühesiz çok bağışlayıcıdır ve pükrün karşılığını anında verir (35/29-30) Onun bu tür tavrı doğru olsaydı hafızların yanında uyumak iyice gayr-i ahlaki bir tavır olurdu. Meselenin daha iyi anlaşılabilmesi için oldukça hoşgörülü bir efendiden de nakilde bulunayım. Bir gün kendisini halisane bir arkadaş ziyarete geliyor. Uyku vakti geldiğinde bakıyor ki odada bir yanda kitaplık, bir yanda kible bir yanda da saygıdeğer arkadaş. Maalesef o gün uyuyamıyor. Halbuki arkadaşın kitaplığın yanına alsaydı yine kendisi için koyduğu yasaklı kurtulan dinlemek için var olan geceyi değerlendirilebilirdi. III. KURAN-I KERİM'İN DOĞRU ANLAMININ AMACI NEDİR? Allah rızası için Kuran okunmalıdır. Bu da doğruyu kabullenme konusundaki istikrardır. Yoksa hayat boyu değiştirmek tutarlılık değildir. İnsanların bu ahlaka sahip olup olmamaları Kuran ile ölçülebilir. İnsanların Kurani doğrulara zamanla ulaşabilmeleri Kuran'ın bu süreç içinde inmesi ile doğru orantılıdır. İnsanlara hem akide hem de amel noktasında doğruların yakalamaları için zaman tanımalı onların çabalarına destek olmalıyız. "Allah'tan sakınırsanız O doğruyu yanlıştan ayırma yeteneği verir." (Enfal 8/29) Kuran'ın bu kelimeleri doğru ve yanlış ayırma yeteneğinin öngerekliliğinin Allah'a bağlılık olduğunu açıkça gösterir. Kuran okuyucusu Kuran'ın doğrultusunda yeryüzünü ıslah çabası içine girecekse dünyadan haberdar olmalıdır. Müslümanların ilminden faydalandığı, Sadreddin Yüksel'e "efendim biz tesettürün yaygınlaşması için faaliyetler bulunuyoruz, bunun reklamını yapabilir miyiz?" beklende bir soru soran meşhur bir giyim firması evet cevabını almış. Eğer Sadreddin hoca bu firmayı bu işi açma yapmak anlamına gelen defileler aracılığıyla yaptığını bilseydi böyle bir beyan alet olmazdı. Böyle bir hata belki dinin yeni öğrenen birisi için hoş görülebilir ama dini anlatan pozisyonunda birisi için pek mazeret sayılamaz. Doğru anlamaktan amacımız, ahirette kurtulanlardan olmaktır. İslam, insana yaptıklarından sorulacağı inancını vererek, başıbaşa bırakılmadığı düşüncesini yerleştirir ve bağımlı olmayarak içten çalışmaya yeter part olarak değerlendirir. Bu bağlamda başarı uğruna haktan sapmaları, Allah rızasına muhalif görüp ve samimiyetten uzak amelleri boş ve riya mahsulü olarak değerlendirir. Ölümsüz, ahiret hayatı düşünülerek yapılmayan her hareket, İslam'ın meşruluk sınırını aşar. Kurani/İslami hareket de zaten, bir bütün olarak, bireysel ve toplumsal hedeflerin Allah rızasına yönelik olmasını denetlemeyi amaçlayan mücadelenin adıdır. (Kürpat Atalar, "Türkiye'de Kuran'a Yönelik Hareketi", II. Kuran Sempozyumu, Ankara, 1996, 263) Kuran'ın gündeme getirdiği her şeyi yapadığımız zaman diliminde karşılığını bulmak durumunda değiliz. Bazı tartışmalar ve

tarihseldir. Örneđin Kuran mahluk mudur deđil midir tartýpması artýk günümüzde bir bey ifade etmemektedir. Lut toplumdaki sapýklýk, Türkiye'deki baskýlar, fail-i meçhuller, çeteler ve baþörtüsü zulmü göz önünde bulundurulduđunda zayıf kaldýđý için o konuyu toplumdaki varlýđý ölçen gayet normaldir. Zannediyorum bu örnekler niçin Müslümanların siyasi konulara bu kadar ađýrlýk verdiklerini aчыklamaktadır. Ekonomik zulümlere daha az ilgi göstermeleri o sorunlarla ilgilenmeyi sol kesim için münasip görmeleri, biraz da namus telakkisinin daha önde gelmesinden kaynaklanmaktadır. Kuran-ý Kerim akademik gayelerle okunmaz. Akademik çabalar ümmetin ihtiyacýna yönelik bir anlama kabası düzeyinde kalmalı ve kimlik olarak kariyer deđil Müslümanlık ön plana çýkmalýdır. Ebu Hureyre naklediyor: "(Ahirette bilgi edinen ve öđreten ve Kuran okuyan bir adam getirilecek. Allah ona soracak: "Allah'a þükretmek için ne yaptýn?" Adam cevaplayacak: "Ýlmi Senin rýzan için öđrendim, öđrettim ve Kuran'ý okudum." Allah diyecek ki: "Yalan söylüyorsun. Sen ilmi seni alim, Kuran okuru desinler diye okudun." Onun hakkýnda hüküm verilecek ve yüzüstü sürülerek cehenneme atýlacak. (Müslim)Abdullah ibn Mesud'da nakledildiđine göre o þöyle diyor: "Büyük günah birisi diđerine Allah'tan kork der de diđer "S kendine bak" demesidir. Ýslamý anlama konusunda ilmi çalıþma yapıyor olupumuz bizleri diđer Müslümanlara karþý müstađnileptirmemelidir. Çünkü dođrularý ne ilk keþfeden biziz ne de her zaman bizden önce yapılmýþ olanlardýr. Bir insaný eleptiren onun kötülüđünü istiyorsa ona dokunmaz. Bazen yolda devam eder dünyada veya ahirette zorlukla karþýlaþýr. Yanlýplarýmızý gösteren insanlara teþekkür etmeliyiz. Zaten eleptiri tahkir gibi deđildir. Kuran-ý Kerim'i ilk anlamaya çalıþan bir deđiliz. 1998 kuþađýnýn oluþturduđu insan zinciri gibi bu görevi üstlenen ve zengin bir mirasý oluþturan bir anlama zinciri söz konusu. Onu inkar edemeyiz. Bu nedenle ne Kuran'ý daha önce kimse yaklaþmamýþ gibi düþünerek ne de öncekilerin yolunu sürdürmek amacýyla okumalıyýz. Peygamberimizin (sav) izah ettiđi ve uyguladıđýna zýt olan hiçbir yorum geçerli deđildir. Ümmetin büyük çođunluđunun ayný sonuca vardýđý konularda farklı bir sonuca varýlmýþsa elde edilen sonuç dikkatlice gözden geçirilmelidir. Çünkü aslolan ihtilaf deđil ittifak etmektir. Ýhtilaf edenler hakkýnda Rabbimiz ahirette hükmünü verecektir. Kuran'ý dođru anlamayn amacý, Ýslami hareketin sarsýlması ve saptýrýlmasına asla izin verilmemesi gereken deđiþmez kurallara dayandırmak için Kuran'a dayalı bir hareketin ortaya koymaktır. Çünkü Kuran kültürü hem düþünce planýnda hem de pratik eylem sahasýnda yapılacak inkýlapçı Ýslami çalıþmaların temelini oluþturur. Zira Kuran-ý Kerim akidevi Ýslami diriliþte önünden ve ardýndan herhangi bir þaibenin ulaþamayacađý bir kitabý temsil eder. (Fussilet 41/42) Çünkü Kuran-ý Kerim, sýrf dilbilgisindeki sözcüklerin bir araya getiriliþi deđildir ki sözlükteki sözcüklerin anlamları i dondurulabilsin. Aksine Kurani kavramlar manevi ve pratik bir atmosferde harekete geçen kavramlardýr. Bu nedenle biz, Kuran ayetlerini realitelerin atmosferinden uzak, sýrf düþünceye yönelik edebi metinler gibi ele almýyoruz. Zira biz Kuran'ýn dođru yola götüren dođru harekete geçiren, bilgi veren, ilham eden, Rabbimize dođru yönlendiren bir hayat rehberi olduđunu kavramýþ bulunuyoruz. Kuran ayetleri, Ýslam çađrýsý hareketinin atmosferinde indiđi sýrada bu hareketin zaaf noktalarını ve davanýn aþamalarında ve realitenin karþý koyuþlarındaki üstünlüklerini gözetiyordu ki, onun zaaf noktalarını güçlendirecek, kuvvetli yýlgýnlýđý etkileyecek koruyacak, aþamaları hedeflerine dođru yönlendirecek, realitenin karþý koyuþlarını ysrarla göđüsleyecek ana ilkelere, ciddi kaideler ortaya koyarak Ýslam toplumunun hareketi içinde yeni bir atmosfer yaratabiliyordu. . (Min Vahy'il Kuran, I, 19-20) Nassýn sürekli yöneldiđi amaç, vakýanın kendisidir, yani bireysel ya da toplumsal yapamýn çok yönlü iliþkiler ađý içinde teþekkül eden, sosyal realitedir. Özellikle bu nedendir ki, "Kuran'ýn iniþi ve Ýslam toplumunun olupumu tarihi bir ortamda sosyo-kültürel bir geliþim karþýsýnda cereyan etmiþ" olup nihai tahlilde amaç insaný salt kibisel ve metafizik olarak deđil ama somut ve toplumsal çerçevede ahlaken eđitmektir. (Sadýk Kýlýç, "Kuran'ýn Anlaþýlması Üzerine", II. Kuran Sempozyumu, Ankara, 1996, 29) Kuran'ý en güzel okuma biçimi, dýþ realiteyi, beþeri vakýa ve olup ufkunu göz önünde bulunduran okuma biçimi olacaktır. Kuran'ý okuyan insanýn orada belirlenmiþ bir anlamý varsayarak, o anlamýn tüketilmesinin belirlenebileceđini düþünerek, bu anlama salt filolojik, gramatik ve mantýksal yaklaþýmlarla ulaþýlabileceđini öngördükçe Kartezyen nesnelcililiđin etik alanına yakalanmýþ olur. Spinoza'nýn söyledikleriyle de bir miktar süreklilik bulunabilecek böylesi bir yaklaþým göre, bir kutsal metnin bize söyleyeceđi þeyden o hýzla uzaklaþmýþ oluruz. Çünkü bir kutsal metin veya bir edebi metin anlattýđý hikayelerle, içerdiđi hukuki hükümleriyle bize filolojik, gramatik veya mantýksal bir anlam çözme iþleminde bulunabilecek olanýn ötesinde bir þeyler söyler. Ve bu çözümlemelere saplanýp kalýndýkça bize söylediđi gürlüğe gider, unutulur. Onu tekrar hatýrlamanýn yolu ise, aslında þaþaalý, yöntemsel yaklaþýmlar gerektiren bir þey deđil, ona kulak vermek, söylemeye çalıþtýđý beyi kalp kulađýyla dinlemek oradaki sesi duymaya, anlamý yakalamaya çalıþmakla olur. Mistik çađrýþýmları olan bu yaklaþýmın bire bir Ýslami tecrübelerle uyarlanması kuþkusuz mümkündür deđildir. Ancak Ýslam'da Kuran bir hukuk ve gündelik hayat kültürünün olupmasını sađlayan fýkýh etkinliđi de, her þeyden önce böylesi bir kulak vermenin bir sonucudur. (Yasin Aktay, "Kuran Yorumlarının Hermenötik Bađlamý", Ýslami Araþtırmalar Derg., C. 9, S. 1-2-3-4, Ankara, 1996, 90-91) Kuran üslubunu bu açıdan ele aldýđýmızda Kuran-ý Kerimi bir mesaj ve davet kitabý olarak anlamamız gerektiđini görüyoruz. Böylece risalet ve davetin atmosferine girmemiz mümkün olur. Ancak bu atmosferi oluþturabildiğimizde ilk Müslümanların ulaþtýđý büyük hedefe ulaþabiliriz. Bu büyük hedef, bilginin Kurani þahsiyetin olupmasıdır. Bu þahsiyeti büyük Peygamber (sav), hayatýnda en dođru biçimde temsil etmiþtir. Bu nedenle onun sözleri bir mesaj olduđu gibi hayatý da pratik bir mesaj olmuþtur. Bunu hayýtýnda çađrýnýn yanýnda örnekli ve önderlik de birbirine paralel olarak

gitmiptir: "Andolsun ki Allah'ın elçisinde sizin için, Allah'ı ve ahireti arzu eden ve Allah'ı çok anan kimseler için (uyulacak) çok güzel bir örnek vardır." (Ahzab 33/21) Bir kimse Kuran'ın mesajını pratiğe aktarmaksızın Onun ruhunu tam anlamıyla kavrayamaz. Çünkü Kuran, ne kolayca okunacak bir soyut teori ve fikirler kitabıdır ne de ancak üniversite ve manastırlarda incelenebilecek bir dini kitaptır. Kuran'ı anlama çabamız onu sosyal alana hakim kılmaya amaçlı olmalıdır. Zira Peygamberimiz döneminde mübrikler onu iyi anlıyorlardı. Ancak onlar Kuran'ın onları mahveden muhtevasına karışıyorlardı. O, insanların bir harekete davet etmek ve bu harekete uyanların etkinliklerini, bu amaç elde edebilmeleri için yönlendirmek üzere gönderilmiş bir kitaptır. Bu nedenle Onun gerçek anlamını kavrayabilmek için kişi hayatın badiyatında atılmalıdır. Hz. Muhammed (sav) gibi yumuşak ve sessiz birinin, sessizliğinden çıkıp İslam hareketini başlatmasının ve karışık çakanlarla savaşmasının nedeni işte budur. Onu her türlü yanlış kötülüğe karışık savaş ilan etmeye ve partiler ne olursa olsun kafirlerle mücadele etmeye teşvik eden Kuran'dır. Daha sonra Kuran her evden temiz mizaçlı kimseleri kendine çekti ve onları, yeni harekete karışık çıkmak üzere kendilerini hazırlayan, eski düzenin savunucularına karışık mücadele etsinler diye bir lider etrafında topladı. Yirmi üç yıl kadar süren doğru ile yanlış, hak ile batıl arasındaki uzun ve biddetli savaş boyunca Kuran, İslami hayat tarzının mükemmel bir şekilde kurmayı başarınca dek her an ve her safhada İslami harekete rehberlik etmeye devam etti. (Tefhim, I, 28-29) Kuran-ı Kerim'i daha iyi anlayabilmek için Kuran'da olan olaylarda aktif rol almak gerekiyor. Yani putların bulunduğu ülkeyi terk etmemeli, gerekirse hicret etmeli, Bedir, Uhud, Hendek tecrübelerini yaşamalıyız. Silahları ile Müslümanları tehdit eden Ebu Cehil ile karışıklaşmalı, yarıdakçılarla birlikte tuzak kuran, İslam hareketinin önüne engeller koyan Ebu Leheb'e iki elin kurusun diyebilmeliyiz. Münafıklarla karışıklaşmalı, onların tuzaklarına karışık duyarlı olmalı, terörist İsrail'in komplolarına karışık olmalıyız. Bu sayede Rabbimizden sakındığımızı gösterebilir, Kuran-ı Kerim'in yol göstericiliği faydalanmış oluruz. Kuran atmosferinde yaşamak onu sadece okumak ve ilimlerine muttali olmak demek değildir. Bizim kastettiğimiz ashabın Kuran'la yaşadığı atmosferdir. Bugün insanın düşüncesini anlayışını, hayatını ve kalbini işgal eden cahiliyeye karışık mücadele verildiği atmosferdir. Kuran, tarih konusunda bize bir çarpıcı manzumesi veriyor. Devlet talebimiz yok desek de biz de laikiz desek de bu Kuran ve onu anlama ve yaşamaya çabası var oldukça insanlar onu pratiğe aktarma çabası içinde oldukça bu söylemler havanda su dövme ile sınırlı kalacaktır. Kuran-ı Kerim mücadelesi verilmemiş toplumsal proje kaynağı değildir. Savaşın verilmeksizin projeleri devreye koymaya çalışmak, hedefleri sürekli geriletir. Müslümanların devlet talebi olmadıkça, (Ali Bulaç) ulus ve ulusçuluğun normal olduğu, hatta ineklerin farklı farklı süt verdiklerinden yola çıkarak ulusların, kimisinin diğerinden daha kaliteli olduğunu (Fevket Eygi) ileri sürmek resmi tezleri kabullenip fikir boyutta bile sağlam durumun sağlanmadığını göstermektedir. Kuran-ı Kerim kendisini ancak canlarıyla, mallarıyla mücadele edenlere açar. IV-KURAN-I KERİM'İN DOĞRU ANLAMAK İÇİN NASIL OKUMALIYIZ? Kavramlar ilk dönemlerde saflıkla korunurken daha sonra Müslümanların var olan kültürleri bu kavramlarda anlam kaymalarına yol açmıştır. Bu bağlamda Kuran-ı Kerim'i konulu okumak kavramlarla anlaşılan insanoğlu için kaçınılmaz hale gelmiştir. Analitik okuma tarzıyla Kuran'ın farklı insani faaliyetlerle ilgili görüşünü kavramak mümkün değildir. Bu tarz tefsirle farklılıklar gidermek kolay olmayabilir. Analitik okuma ile kelami tartışmalara, ayrılıklara yol açan görüşlerde bir azalma olacaktır. ANALİTİK VE KONULU OKUMA BİÇİMİ Analitik metod, ictihada teşvik eden yaratıcı konulu çalışmaya neden için gelişmeye engel oldu? Bu sorunun cevabını ancak iki metod arasındaki farklara işaret ederek verebiliriz. İlk fark analitik okumada okuyucunun pasif olmasıdır. O, Kuran metninin bir bölümünü dikkate alır. Genellikle onun çabası belli bir kısmını açıklanması ile sınırlıdır. Bunda, metnin rolü konuşmacının rolüne benzerdir ve okuyucunun pasif görevi dikkatle dinlemek ve anlamaya çalışmaktır. Okuyucunun işi pak bir zihinle, klasik Arapça'ya olan aşinalıkla dinlemek ve anlamaya çalışmaktır. Burada Kuran aktif bir rol oynar. Buna karışık konulu anlamaya çalışan yapan okuyucu çalışmasına Kuran metninden değil hayatın gerçeklerinden yola çıkar. O, insan düşüncesinin ve deneyiminin ideolojik, sosyal ya da ekonomik problemlerle ilgili ortaya koyduğu sorular ve çözümleri dikkate alarak tezahür eden problemlerden özel bir konu üzerine odaklanır. Bunun için Kuran'a yönelir ancak o, pasif değildir. Kendisini Kuran'ın önüne birçok insan düşüncesinden bir problemi yerleştirir. Kuran ise bir diyalog kurar. Okuyucu sorar, Kuran cevaplar. Okuyucu konuya kapasitesi ölçüsünde edilir. Meraklı ve düşünen bir kafayla, araştırdığı konuyla ilgili Kuran'ın bölümlerinden başlayarak Kuran-ı Kerim'e sorular sorar. Amacı, Kuran'ın araştırdığı konuyla ilgili kalkıp noktasını o konudaki görüşler ile karışıklaştırarak tespit etmek ve metnin ilham ettiği sonuçları ulaştırmaktır. Konulu okuma biçimi, realiteden periata giden bir yoldur. Peygamberimiz döneminde konulu okuma metodunu çok az uygulaması bu dönemde de az yapılmasını gerektirmez. Ayrıca o dönemde kelimeler ve kavramlar hakkında farklı anlamalar söz konusu değildi. Olsa bile Resulullah'ın manevi iklimi müminleri kışlatıyor ve bu farklılıklar gideriliyordu. Aynı atmosfer günümüzde de devam etmediği için Kuran ve İslam kavramlarında çalışmalara ihtiyaç var. Bu ihtiyaç, deşipik alanlardaki geniş çepitli kültürel deneyimiyle Batı ve İslam dünyası arasındaki etkileşimin bir sonucu olarak yerleşmiş ve düşüncelerin ortaya çıkmasıyla daha da artmıştır. Günümüzde İslam'ın bunlarla ilgili destekleyici ya da olumsuz görüşlerini tespit etmek bir gerekliliktir. Bu görüşler tespit edildiğinde insanın zihni deneyiminin hitap etmeye çalıştığı farklı insani tecrübe alanlarındaki sorunları çözmemizde bize yardımcı olabilir. Analitik okumanın alternatif konulu okuma değildir. Konulu okuma bir ilerideki aşamadır. Konulu okumalarda Kuran'ı bahtan sona ayet

ayet yorumlayan analitik tefsir kitapları zengin bir birikimi oluşturmaktadır. Kuran'ın anlaşılmasında birinci esas yine kendisidir. Çünkü birçok ayet bir diğerinin anlaşılmasını ya da özet anlatılan kısmını izah eder. Resulullah (sav), "iman edip imanlarına zulüm karıştırmayanlar ayetini " bir en büyük zulümdür" ayetini okuyarak cevap vermiştir. Demek ki bu tarz Kurany anlamayı Hz. Peygamber de kullanmıştır. Konulu okuma biçiminde Kuran-ı Kerim, ayet ayet okunmaz. Tersine, Kuran-ı Kerim'in ilgilendiği çapıtli doktrinel, toplumsal konular arasından özel birini iplomeye çalıır. Örneğin Kuran'daki tevhid doktrinini, Kuran'daki peygamber kavramını, Kuran'ın ekonomiye yaklaşımını, tarihin ipliyipini bekillendiren yasaları Kuran'a göre ele alır. Bu çalıımlar aracılııyla bu metod, hayat evrenle ilgili çapıtli konular arasından özel bir konuyla ilgili Kuran'ın görüpünü belirlemeye çalıır. Konulu okuma, çapıtli doktrinel ve sosyal problemler arasından birini ele alan ve Kuran'ın ona karşı tavrını belirlemeye çalııpan bir yöntemdir. Kuran okuyan kimsenin yüksek oranda kavrayıp elde etmesi için üç peye ihtiyacı vardır. Sakınan bir kalp, sakin ve al hazır bir beden ve okumak için uygun bir ortam. O Allah'tan sakınırsa melun peytan ondan uzak durur. Rabbimiz, bize Kuran okurken melun peytandan kendisine sđınmamızı istiyor. (16/98) Kuran-ı Kerim'i okuma süresi de anlamada oldukça önemlidir: Abdullah b. Ömer (ra) Allah resulünün böyle dediğini rivayet eder: "Yüce Kuran'ın sürekli okuyucusu olman için uygun olanı söyleyeyim mi? Evet dedim: "Neden olmasın ya Resulullah! Her zaman dindarlı ve fazileti arzuluyorum." Peygamberimiz böyle dedi: "En güzel oruç Davut peygamberinkidir. O en büyük kuldu. Sana Tüm Kuran'ı bir ayda okumanı tavsiye ediyorum." "Fakat daha fazlasına gücüm yeter" dedim. "O zaman on günde bitir." Dedi. "Daha fazlasını yapabilirim" dedim. Sonra "Kuran okumayı yedi günde bitir" dedi. Daha az bir sürede bitirme" dedi. (Buhari) Demek ki Kuran-ı Kerimi doğru anlamaksa amacımız bunun için gerekli süreyi ayırmalıyız. Yine Kuran dini Allah'a has kılarak (halisine fi'd-din) okunmalıdır. İnsanın kınamasından korkan kişi, Kuran'ı gereği anılayamaz. Anlasa da yapayamaz. Yapama aksetmeyen bir inanç ise yok hükmündedir. Müminler, korkacaklarsa, korkulmaya layık olan Allah'tan korkmalıdır. Kuran'ın emirlerini yerine getirme hususunda, onlara hiçbir pey engel olmamalıdır. Peygamberlerin yolu budur. Müminler de böyle yapmalıdır. (Kürpat Atalar, "Türkiye'de Kuran'a Yönelip Hareketi", II. Kuran Sempozyumu, Ankara, 1996, 271)Devamı var